

2024/576

14.2.2024

RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2024/576

av den 12 februari 2024

om ändring av förordning (EU) nr 833/2014 om restriktiva åtgärder mot bakgrund av Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 215,

med beaktande av rådets beslut (Gusp) 2024/577 av den 12 februari 2024 om ändring av beslut 2014/512/Gusp om restriktiva åtgärder med hänsyn till Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina ⁽¹⁾,

med beaktande av det gemensamma förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och Europeiska kommissionen, och

av följande skäl:

- (1) Den 31 juli 2014 antog rådet förordning (EU) nr 833/2014 ⁽²⁾ om restriktiva åtgärder mot bakgrund av Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina.
- (2) Förordning (EU) nr 833/2014 ger verkan åt vissa åtgärder som föreskrivs i rådets beslut 2014/512/Gusp ⁽³⁾.
- (3) Den 12 februari 2024 antog rådet beslut (Gusp) 2024/577 om ändring av beslut 2014/512/Gusp.
- (4) Den 24 februari 2022 tillkännagav Ryska federationens president en militär operation i Ukraina, och de ryska väpnade styrkorna inledde en oprovocerad och oberättigad attack mot Ukraina. Det militära angreppet utgör en flagrant kränkning av Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, liksom en kränkning av förbudet mot bruk av våld, vilket är inskrivet i artikel 2.4 i Förenta nationernas (FN) stadga, som är en tvingande folkrättslig regel, och de övriga principerna i FN-stadgan.
- (5) I sin resolution ES-11/1, som antogs den 2 mars 2022, beklagade FN:s generalförsamling i starkast möjliga ordalag Ryska federationens angrepp mot Ukraina i strid med artikel 2.4 i FN-stadgan. I sin resolution ES-11/4, som antogs den 12 oktober 2022, noterade FN:s generalförsamling FN:s generalsekreterares uttalande av den 29 september 2022, där han påminde om att varje annektering av en stats territorium av en annan stat till följd av hot om eller bruk av våld är en överträdelse av principerna i stadgan och folkrätten, och fördömde Ryska federationens anordnande av olagliga så kallade folkomröstningar i regioner inom Ukrainas internationellt erkända gränser och försöket till olaglig annektering av regionerna Donetsk, Cherson, Luhansk och Zaporizjzja i Ukraina, efter anordnandet av dessa så kallade folkomröstningar.
- (6) I sin resolution A/RES/ES-11/5 av den 15 november 2022 uttryckte FN:s generalförsamling djup oro över dödstalen, tvångsflyttningarna av civila, ödeläggelsen av infrastruktur och naturtillgångar, förlusten av offentlig och privat egendom och den ekonomiska kris som orsakats av Ryska federationens angrepp mot Ukraina, och förklarade att Ryska federationen måste ställas till svars för alla kränkningar av folkrätten i eller mot Ukraina, inbegripet angreppet i strid med FN-stadgan, liksom alla överträdelser av internationell humanitär rätt och internationell människorättslagstiftning, och att Ryska federationen måste bära de rättsliga konsekvenserna av alla sina folkrättsstridiga handlingar, inbegripet ersättning för de skador som orsakats av sådana handlingar.

⁽¹⁾ EUT L, 2024/577, 14.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/577/oj>.

⁽²⁾ Rådets förordning (EU) nr 833/2014 av den 31 juli 2014 om restriktiva åtgärder mot bakgrund av Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina (EUT L 229, 31.7.2014, s. 1).

⁽³⁾ Rådets beslut 2014/512/Gusp av den 31 juli 2014 om restriktiva åtgärder med hänsyn till Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina (EUT L 229, 31.7.2014, s. 13).

- (7) I sin resolution A/ES-11/L.7 av den 23 februari 2023 uppmanade FN:s generalförsamling också parterna i den väpnade konflikten att fullt ut respektera sina skyldigheter enligt internationell humanitär rätt och att omedelbart upphöra med angreppen på kritisk infrastruktur i Ukraina och avsiktliga angrepp på civila mål, inbegripet bostadsområden, skolor och sjukhus.
- (8) Internationella domstolen fann i sitt bindande beslut av den 16 mars 2022 avseende interimistiska åtgärder i målet om anklagelser om folkmord enligt konventionen om förebyggande och bestraffning av folkmord (Ukraina mot Ryska federationen) att (punkt 60 i beslutet) "Ukraina har en rimlig rätt att inte vara föremål för militära operationer från Ryska federationens sida" och att (punkt 74 i beslutet) åsidosättande av den rätten "kan orsaka irreparabel skada". Domstolen tillade att alla militära operationer, särskilt operationer av den omfattning som Ryska federationen genomför på Ukrainas territorium, oundvikligen orsakar dödsfall, fysiskt och psykiskt lidande och miljö- och egendomsskador⁽⁴⁾. Internationella domstolen beordrade Ryska federationen att omedelbart avbryta de militära operationer som Ryska federationen inlett på Ukrainas territorium den 24 februari 2022.
- (9) I sina slutsatser av den 14 och 15 december 2023 fördömde Europeiska rådet återigen med kraft Rysslands anfallskrig mot Ukraina, som utgör en uppenbar kränkning av FN-stadgan, och bekräftade unionens orubbliga stöd för Ukrainas oberoende, suveränitet och territoriella integritet inom dess internationellt erkända gränser och dess naturliga rätt till självförsvar mot Rysslands angrepp.
- (10) I linje med den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitikens mål inbegriper det stödet också bistånd till befolkningar, länder och regioner som drabbats av katastrofer orsakade av människor, som den katastrof som drabbat Ukraina och dess befolkning genom Rysslands anfallskrig.
- (11) Med tanke på det allvarliga läget och som en reaktion på Rysslands anfallskrig mot Ukraina, och så länge som Ryska federationens olagliga handlingar fortsätter att bryta mot tvingande folkrättsliga regler, inbegripet särskilt förbudet mot bruk av våld, som fastställs i artikel 2.4 i FN-stadgan, eller mot internationell humanitär rätt, är det lämpligt att bibehålla alla de åtgärder som unionen infört. Det är också lämpligt att vidta ytterligare exceptionella åtgärder som syftar till att stödja Ukraina och dess återhämtning och återuppbyggnad, i enlighet med den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitikens mål, i synnerhet konsolidering av och stöd för demokrati, rättsstatens principer, de mänskliga rättigheterna och folkrättens principer, inbegripet internationell humanitär rätt, bevarande av fred, förebyggande av konflikter och stärkande av internationell säkerhet och skydd av civilbefolkningen samt bistånd till befolkningar som drabbas av katastrofer orsakade av människor.
- (12) Den 28 februari 2022 antog rådet beslut (Gusp) 2022/335⁽⁵⁾ om ändring av beslut 2014/512/Gusp genom vilket transaktioner relaterade till förvaltningen av Rysslands centralbanks reserver och tillgångar, inbegripet transaktioner med alla juridiska personer, enheter eller organ som agerar för eller på uppdrag av Rysslands centralbank förbjöds. Den 9 mars 2022 antogs rådets beslut (Gusp) 2022/395⁽⁶⁾ som inkluderar ett sådant förbud avseende Rysslands nationella förmögenhetsfond. Förbudet fastställs i artikel 1a.4 i beslut 2014/512/Gusp och återspeglas också i artikel 5a.4 i förordning (EU) nr 833/2014. Som ett resultat av dessa förbud "immobiliseras" de relevanta tillgångar som innehas av finansinstitut i medlemsstaterna.
- (13) Europeiska rådets slutsatser av den 26 och 27 oktober 2023 slår fast att avgörande framsteg behövs, i samordning med partner, när det gäller hur eventuella extraordinära intäkter som innehas av privata enheter och som härrör direkt från Rysslands immobiliserade tillgångar skulle kunna styras till att stödja Ukraina och dess återhämtning och återuppbyggnad, i enlighet med tillämpliga avtalsförpliktelser och i överensstämmelse med unionsrätten och folkrätten. I slutsatserna uppmanar Europeiska rådet unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och kommissionen att påskynda arbetet i syfte att lägga fram förslag.

⁽⁴⁾ Internationella domstolens beslut av den 16 mars 2022 om anklagelser om folkmord enligt konventionen om förebyggande och bestraffning av folkmord (Ukraina mot Ryska federationen), punkt 74.

⁽⁵⁾ Rådets beslut (Gusp) 2022/335 av den 28 februari 2022 om ändring av beslut 2014/512/Gusp om restriktiva åtgärder med hänsyn till Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina (EUT L 57, 28.2.2022, s. 4).

⁽⁶⁾ Rådets beslut (Gusp) 2022/395 av den 9 mars 2022 om ändring av beslut 2014/512/Gusp om restriktiva åtgärder med hänsyn till Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina (EUT L 81, 9.3.2022, s. 8).

- (14) När det gäller samordningen med partner upprepade G7-ledarna i sitt uttalande av den 6 december 2023 att avgörande framsteg är nödvändiga för att styra extraordinära intäkter som innehas av privata enheter och som härrör direkt från Rysslands immobiliserade statliga tillgångar till att stödja Ukraina, i överensstämmelse med tillämpliga avtalsförpliktelser och i överensstämmelse med tillämpliga lagar.
- (15) I det sammanhanget antog rådet beslut (Gusp) 2024/577 om ändring av beslut 2014/512/Gusp för att förtydliga förbudet mot transaktioner relaterade till förvaltningen av Rysslands centralbanks reserver och tillgångar, liksom att vidta ytterligare åtgärder.
- (16) Beslut (Gusp) 2024/...⁷ förtydligar att transaktioner rörande balansräkningshantering av Rysslands centralbanks tillgångar och reserver, eller kopplade till tillgångar och reserver tillhörande juridiska personer, enheter eller organ som agerar för eller på uppdrag av Rysslands centralbank, såsom Rysslands nationella förmögenhetsfond, inte omfattas av tillämpningsområdet för det förbud mot transaktioner som är tillämpligt sedan den 28 februari 2022. Transaktioner rörande balansräkningshantering som förblir tillåtna rör framför allt återinvestering av kontanta medel som ackumulerats som en följd av immobiliserade kupongbetalningar, utdelningar, inlösenbelopp och förfallna insättningar, i linje med en försiktig investeringspolitik, i enlighet med tillämpliga lagstadgade krav.
- (17) Andra transaktioner, särskilt direkta eller indirekta överföringar till eller till förmån för Rysslands centralbank, till eller till förmån för juridiska personer, enheter eller organ som agerar för eller på uppdrag av Rysslands centralbank, såsom Rysslands nationella förmögenhetsfond, bör förbli förbjudna.
- (18) Förbudet mot sådana andra transaktioner leder till en extraordinär och oväntad ackumulering av kontanta medel i balansräkningarna för värdepapperscentraler, i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014⁽⁷⁾, som spelar en avgörande roll för avveckling av och centrala kontoföringstjänster för finansiella instrument i unionen. Den ackumuleringen är en följd av immobiliseringen av Rysslands centralbanks tillgångar och reserver, eller tillgångar och reserver tillhörande för juridiska personer, enheter eller organ som agerar för eller på uppdrag av Rysslands centralbank, såsom Rysslands nationella förmögenhetsfond, eftersom betalningar bestående av kapital-, ränte- och kupongbetalningar, utdelningar och annan avkastning på värdepapper till Rysslands centralbank och sådana personer, enheter eller organ är förbjudna.
- (19) Värdepapperscentralerna befinner sig i en specifik situation, som skiljer sig från andra finansinstituts situation, eftersom värdepapperscentralerna vanligtvis överför kundernas kontanta medel från värdepapperscentralerna före dagens slut utan att det resulterar i någon ersättning till kunderna. De kontanta medel relaterade till Rysslands centralbanks tillgångar, eller till tillgångar tillhörande juridiska personer, enheter eller organ som agerar för eller på uppdrag av Rysslands centralbank, såsom Rysslands nationella förmögenhetsfond, som innehas av värdepapperscentralerna och som ackumulerats som en följd av restriktiva åtgärder, behöver sedan förvaltas med försiktighet av värdepapperscentralerna. Detta leder till oväntade och extraordinära intäkter.
- (20) Oväntade och extraordinära intäkter som omfattas av denna förordning behöver inte göras tillgängliga för Rysslands centralbank enligt tillämpliga regler, inte ens när transaktionsförbudet har upphört. De utgör således inte statliga tillgångar. Därför är reglerna om skydd av statliga tillgångar inte tillämpliga på dessa intäkter.
- (21) Eftersom dessa oväntade och extraordinära intäkter nödvändigtvis följer av genomförandet av de restriktiva åtgärderna, särskilt förbudet i artikel 1a.4 i beslut 2014/512/Gusp och artikel 5a.4 i förordning (EU) nr 833/2014, kan värdepapperscentralerna inte ha förväntningar på en otillbörlig och oavsiktlig ekonomisk vinst för deras del. Utifrån det berättigade syftet att eftersträva målen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, särskilt konsolidering av och stöd för demokrati, rättsstatens principer, de mänskliga rättigheterna och folkrättens principer, inbegripet internationell humanitär rätt, bevarande av fred, förebyggande av konflikter och stärkande av internationell säkerhet och skydd av civilbefolkningen samt bistånd till befolkningar som drabbas av katastrofer orsakade av människor, är det således lämpligt och nödvändigt att säkerställa att oväntade och extraordinära vinster för värdepapperscentraler, som ackumulerats under tiden från den här förordningens ikraftträdande fram till den tidpunkt när de tillfälliga restriktiva åtgärderna rörande Rysslands centralbanks tillgångar och reserver upphör,

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012 (EUT L 257, 28.8.2014, s. 1).

används till förmån för Ukraina. Dessutom undviker åtgärderna i den här förordningen att en alltför stor börda åläggs värdepapperscentralerna. Åtgärderna respekterar därför till fullo de grundläggande friheter och rättigheter som slås fast i stadgan om de grundläggande rättigheterna, särskilt artiklarna 17 och 52, eftersom de är berättigade och står i proportion till de eftersträvade målen.

- (22) Beslut (Gusp) 2024/577 införde därför ytterligare åtgärder för oväntade och extraordinära intäkter och nettovinster i full överensstämmelse med folkrätten och unionsrätten. Dessa ytterligare åtgärder bör återspeglas i denna förordning. I linje med rättssäkerhetsprincipen bör de tillämpas från och med dagen för denna förordnings ikraftträdande. Målet med de ytterligare åtgärderna bör ytterst vara att ge stöd till Ukraina och dess återhämtning och återuppbyggnad, särskilt genom den framtida Ukrainafacilitet som kommissionen föreslagit⁽⁸⁾, i linje med målen däri och i förordning nr 833/2014, och i överensstämmelse med syftet med de restriktiva åtgärderna och målen för unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, inbegripet i synnerhet målet om bevarande av fred, konfliktförebyggande och stärkande av internationell säkerhet och skydd av civilbefolkningen samt bistånd till befolkningar, länder och regioner som drabbas av katastrofer orsakade av människor, såsom de katastrofer som drabbat Ukraina och dess befolkning som en följd av Rysslands anfallskrig.
- (23) Att införa sådana ytterligare åtgärder avseende värdepapperscentraler som innehar mycket små mängder av Rysslands centralbanks tillgångar och reserver, eller tillgångar och reserver tillhörande juridiska personer, enheter eller organ som agerar för eller på uppdrag av Rysslands centralbank, såsom Rysslands nationella förmögenhetsfond, skulle inte vara berättigat. Det skulle leda till en alltför stor administrativ börda för dessa värdepapperscentraler med tanke på de ringa belopp som skulle uppbäras. De ytterligare åtgärderna bör därför endast tillämpas på värdepapperscentraler som innehar sådana reserver och tillgångar vars totala värde överstiger 1 miljon EUR.
- (24) I ett första skede bör dessa värdepapperscentraler redovisa och förvalta extraordinära kontanta medel, som ackumulerats som en följd av immobiliseringen av Rysslands centralbanks tillgångar och reserver, separat från sin övriga verksamhet, och de bör även förvara genererade intäkter separat.
- (25) Värdepapperscentralerna bör också förbjudas att avyttra sina åtföljande nettovinster fastställda i enlighet med nationell rätt efter avdragen bolagsskatt inom ramen för den berörda medlemsstatens allmänna regler, vare sig det sker genom vinstutdelning eller i annan form som kommer aktieägare eller tredje part till godo. Under tiden före det rådsbeslut som avses i skäl 26 kan varje värdepapperscentral, mot bakgrund av risker och kostnader kopplade till innehavet av Rysslands centralbanks tillgångar och reserver, begära att dess tillsynsmyndighet tillåter att en del av dessa nettovinster frigörs för att lagstadgade kapital- och riskhanteringskrav ska kunna efterlevas.
- (26) I ett andra skede bör rådet kunna besluta hur dessa nettovinster bör styras till att stödja Ukraina och dess återhämtning och återuppbyggnad, i enlighet med tillämpliga avtalsförpliktelser och i överenskommelse med unionsrätten och folkrätten, i samordning med partner. I detta sammanhang bör rådet också besluta om hur stort belopp av dessa nettovinster som värdepapperscentralerna provisoriskt bör kunna bibehålla, i syfte att uppfylla lagstadgade kapital- och riskhanteringskrav och mot bakgrund av risker och kostnader kopplade till innehavet av Rysslands centralbanks tillgångar och reserver. I detta avseende bör den höga representanten och kommissionen lägga fram förslag i tid som kompletterar unionens åtgärder för att stödja Ukraina. Vid utarbetandet av det förslaget förväntas den höga representanten och kommissionen samråda med berörda parter, särskilt Europeiska centralbanken.
- (27) Värdepapperscentralerna bör årligen avlägga rapport till kommissionen och sina nationella tillsynsmyndigheter om beloppen för kontanta medel och nettovinsten som ackumulerats som en följd av immobiliseringen av Rysslands centralbanks tillgångar och reserver, eller tillgångar och reserver tillhörande juridiska personer, enheter eller organ som agerar för eller på uppdrag av Rysslands centralbank, såsom Rysslands nationella förmögenhetsfond, och det totala beloppet som dessa intäkter genererat.

⁽⁸⁾ Lagstiftningsförfarande 2023/0200/COD: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Ukrainafaciliteten. Närmare information om förfarandet finns på: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/HIS/?uri=CELEX:52023PC0338>

- (28) Kommissionen bör ges befogenhet att anta förordningar genom genomförandeakter, med specifika villkor för värdepapperscentralernas rapportering. Kommissionen bör i detta avseende samråda med nationella behöriga myndigheter.
- (29) Dessa åtgärder omfattas av tillämpningsområdet för fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Därför är lagstiftningsåtgärder på unionsnivå nödvändiga, särskilt för att säkerställa att de genomförs på ett enhetligt sätt i samtliga medlemsstater.
- (30) Förordning (EU) nr 833/2014 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I artikel 5a i förordning (EU) nr 833/2014 ska följande punkter införas:

”7. Punkt 4 ska inte tillämpas på transaktioner rörande balansräkningshantering kopplade till förvaltningen av Rysslands centralbanks tillgångar och reserver, eller kopplade till tillgångar och reserver tillhörande juridiska personer, enheter eller organ som agerar för eller på uppdrag av Rysslands centralbank, såsom Rysslands nationella förmögenhetsfond, som genomförts den 28 februari 2022 eller senare.

8. Från och med den 15 februari 2024 och så länge de restriktiva åtgärder som anges i punkt 4 bibehålls, ska värdepapperscentraler, i den mening som avses i förordning (EU) nr 909/2014, som innehar tillgångar och reserver som avses i punkt 4 i denna artikel och vars totala värde överstiger 1 miljon EUR tillämpa följande regler för kontanta medel som ackumulerats uteslutande som en följd av de restriktiva åtgärderna:

- a) Dessa kontanta medel ska redovisas separat.
- b) Intäkter som härrör från eller genereras genom de kontanta medel som avses i led a från och med den 15 februari 2024 ska registreras separat i värdepapperscentralernas finansräkenskaper.
- c) Nettovinst som fastställs på grundval av intäkter som avses i led b i enlighet med nationell rätt, inbegripet genom avdrag för alla relevanta utgifter som är kopplade till eller uppstår till följd av förvaltningen av de immobiliserade tillgångarna och riskhanteringen som rör de immobiliserade tillgångarna och efter avdragen bolagsskatt inom ramen för den berörda medlemsstatens allmänna regler, får inte avyttras genom utdelning eller på något annat sätt till förmån för aktieägare eller tredje part förrän rådet enligt ett förslag som lagts fram med stöd av artikel 215 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt beslutar om ett möjligt fastställande av ett ekonomiskt bidrag till unionens budget som ska tas ut från dessa nettovinster för att stödja Ukraina och dess återhämtning och återuppbyggnad, samt om de detaljerade arrangemangen för detta, i överensstämmelse med tillämpliga avtalsförpliktelser och i enlighet med unionsrätten och folkrätten. I detta sammanhang ska rådet också besluta om det belopp som värdepapperscentralerna provisoriskt får bibehålla utöver vad som krävs för att efterleva lagstadgade kapital- och riskhanteringskrav, utan att det påverkar de berörda värdepapperscentralernas iakttagande av de regler som föreskrivs i eller enligt de unionsrättsakter som reglerar deras tillsyn.
- d) Innan det rådsbeslut som avses i led c antas får varje värdepapperscentral begära att dess tillsynsmyndighet tillåter att en del av de nettovinster som avses i led c frigörs i syfte att efterleva lagstadgade kapital- och riskhanteringskrav. De berörda medlemsstaterna ska i förväg underrätta kommissionen om eventuella tillstånd.

9. Berörda värdepapperscentraler ska senast den 30 juni varje år avlägga rapport till kommissionen och till sina nationella tillsynsmyndigheter om det totala beloppet kontanta medel, intäkter och nettovinster som avses i punkt 8 a–c.

10. Kommissionen ges befogenhet att anta förordningar, genom genomförandeakter, och där fastställa specifika villkor för rapportering, avseende intäkter och vinster som avses i punkt 8.

Kommissionen ska i detta avseende samråda med nationella behöriga myndigheter.”

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 12 februari 2024.

På rådets vägnar

H. LAHBIB

Ordförande
